

ո

ժ

Խառը թվերը հանելու համար

- պետք է համեմատել նվազելիի և հանելիի կոտորակային մասերը
- եթե նվազելիի կոտորակային մասը մեծ է հանելիի կոտորակային մասից, ապա պետք է առանձին-առանձին կատարել ամբողջ մասերի և կոտորակային մասերի հանում և իրար գումարել ստացված արդյունքները:

Օրինակ՝

$$2\frac{3}{6} - 1\frac{2}{6}$$

Համեմատենք

$$\frac{3}{6} > \frac{2}{6}$$

Ուրեմն՝

$$2\frac{3}{6} - 1\frac{2}{6} = (2 - 1) + \left(\frac{3}{6} - \frac{2}{6}\right) = 1 + \frac{1}{6} = 1\frac{1}{6}$$

- եթե նվազելիի կոտորակային մասը փոքր է հանելիի կոտորակային մասից, ապա նվազելիի կոտորակային մասին պետք է ավելացնել 1՝ այն հանելով նրա ամբողջ մասից ու կիրառել նախորդ կանոնը:

Օրինակ՝

$$3\frac{1}{6} - 1\frac{5}{6}$$

Համեմատենք

$$\frac{1}{6} < \frac{5}{6}$$

Ուրեմն՝

$$3\frac{1}{6} - 1\frac{5}{6} = 2 + 1\frac{1}{6} - 1\frac{5}{6} = 2 + \frac{7}{6} - 1\frac{5}{6} = (2 - 1) + \left(\frac{7}{6} - \frac{5}{6}\right) = 1 + \frac{2}{6} = 1 + \frac{1}{3} = 1\frac{1}{3}$$

Առաջադրանքներ

Կատարեք խառը թվերի հանում

$$12\frac{4}{6} - 7\frac{1}{6} = 5\frac{3}{6}$$

$$3\frac{23}{24} - 1\frac{3}{4} = 2\frac{23 - 18}{24} = 2\frac{5}{24}$$

$$14\frac{3}{7} - 11\frac{2}{5} = 3\frac{15 - 14}{35} = 3\frac{1}{35}$$

$$12\frac{3}{25} - 6\frac{2}{100} = 6\frac{12 - 2}{100} = 6\frac{10}{100}$$

$$9\frac{2}{11} - 5\frac{2}{3} = 8\frac{13}{11} - 5\frac{2}{3} = 3\frac{39 - 22}{33} = 3\frac{17}{33}$$

$$9\frac{8}{10} - 5\frac{2}{3} = 4\frac{24 - 20}{30} = 4\frac{4}{30}$$

$$20\frac{3}{18} - 1\frac{5}{12} = 19\frac{21}{18} - 1\frac{5}{12} = 18\frac{42 - 15}{36} = 18\frac{27}{36}$$

$$20\frac{3}{36} - 8\frac{7}{24} = 19\frac{39}{36} - 8\frac{7}{24} = 11\frac{78 - 21}{72} = 11\frac{57}{72}$$

$$16\frac{7}{9} - 4\frac{1}{9} = 12\frac{6}{9}$$

$$12\frac{5}{8} - 1\frac{5}{16} = 11\frac{10 - 5}{16} = 11\frac{5}{16}$$

$$11\frac{3}{8} - 1\frac{1}{4} = 10\frac{3 - 2}{8} = 10\frac{1}{8}$$

$$10\frac{3}{7} - 9\frac{4}{5} = 9\frac{10}{7} - 9\frac{4}{5} = \frac{50 - 28}{35} = \frac{22}{35}$$

$$17\frac{7}{25} - 6\frac{3}{100} = \frac{432}{25} - \frac{603}{100} = \frac{1125}{100}$$

$$18\frac{2}{13} - 15\frac{4}{5} = \frac{236}{13} - \frac{79}{5} = \frac{153}{65} = 2\frac{23}{65}$$

$$90\frac{8}{25} - 15\frac{2}{5} = \frac{638}{25} - \frac{77}{5} = \frac{253}{25} = 10\frac{3}{25}$$

$$2\frac{3}{18} - 1\frac{5}{9} = \frac{39}{18} - \frac{14}{9} = \frac{11}{18}$$

$$25\frac{5}{6} - 18\frac{7}{4} = \frac{155}{6} - \frac{79}{4} = \frac{13}{12} = 1\frac{1}{12}$$

$$8\frac{9}{10} - 6\frac{2}{5} = 2\frac{9-5}{10} = \frac{4}{10}$$

$$4\frac{5}{11} - 2\frac{3}{10} = 2\frac{50-33}{110} = \frac{17}{110}$$

$$12\frac{25}{36} - 9\frac{7}{24} = \frac{457}{36} - \frac{223}{24} = \frac{251}{72} = 3\frac{35}{72}$$

$$14\frac{7}{12} - 6\frac{5}{6} = \frac{175}{12} - \frac{41}{6} = \frac{93}{12} = 7\frac{9}{12}$$

$$3\frac{1}{3} - 1\frac{1}{2} = \frac{10}{3} - \frac{3}{2} = \frac{11}{6} = 6\frac{5}{6}$$

$$7\frac{2}{7} - 3\frac{5}{8} = \frac{51}{7} - \frac{29}{8} = \frac{205}{56} = 3\frac{37}{56}$$

$$28\frac{7}{9} - 11\frac{2}{3} = 17\frac{7-6}{9} = 17\frac{1}{9}$$

$$45\frac{1}{8} - 30\frac{3}{4} = \frac{361}{8} - \frac{123}{4} = \frac{115}{8} = 14\frac{3}{8}$$

Աստղանիշի փոխարեն ի՞նչ թիվ գրելու դեպքում կստացվի հավասարություն

$$* + 3\frac{3}{5} = 6\frac{5}{7}$$

$$6\frac{5}{7} - 3\frac{3}{5} = (6 - 3) + \left(\frac{5}{7} - \frac{3}{5}\right) = 3\frac{4}{35}$$

$$* + 18 \frac{1}{12} = 90 \frac{3}{5}$$

$$90 \frac{3}{5} - 18 \frac{1}{12} = (90 - 18) + \left(\frac{3}{5} - \frac{1}{12} \right) = 72 \frac{31}{60}$$

$$* + 10 \frac{2}{9} = 19 \frac{4}{5}$$

$$19 \frac{4}{5} - 10 \frac{2}{9} = (19 - 10) + \left(\frac{4}{5} - \frac{2}{9} \right) = 9 \frac{26}{45}$$

$$* + 1 \frac{2}{5} = 4 \frac{6}{7}$$

$$4 \frac{6}{7} - 1 \frac{2}{5} = (4 - 1) + \left(\frac{6}{7} - \frac{2}{5} \right) = 3 \frac{16}{35}$$

Ուղղանկյան լայնությունը փոքր է նրա երկարությունից $2\frac{2}{9}$ դմ-ով, հաշվեք ուղղանկյան պարագիծը, եթե նրա երկարությունը 6 դմ է:

$$2(2\frac{2}{9} + 6) = 16\frac{4}{9}$$